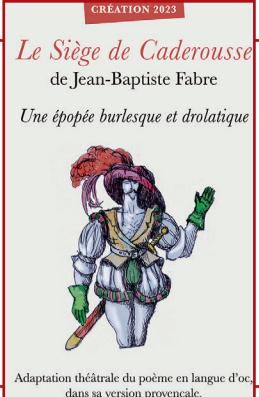

Jan l'an pres

L'abat Jan-Batisto Fabre à l'ounour, bono-di la
nouvello publicacioun de sis obro... (pajo 9)

Prouvènço d'aro

Tóuti li mes, lou journau de la Prouvènço d'aro

Setembre de 2023

n° 401

2,10 €

Marsihò

Lou prouvençau
dins lou metrò

Desempièi lou mes d'outobre de l'an 2015 dins lou metrò de Toulous, capitalo de l'Ócitan, lis anòuncio dins la calinado dis estacioun soun fach en lengo d'oc.

Pèr Marsihò, capitalo de la Prouvènço acò a tirassa, mai aqueste cop l'anòuncio dòu noum dis estacioun se dira en prouvençau de l'endré, lou dialèite marsihés.

Acò bono-di lou Majourau dòu Felibrige, Jan-Michèu Turc, Counseié municipau dis arroundimen 13 e 14 de Marsihò e toujour proufessour de prouvençau.

Jan-Michèu Turc es lou rèire felen de traminot de la RTM, e bén-segur l'idèio i'es vengudo que rèn que d'entendre lou signalamen dòu prouchon arrêt dòu metrò en prouvençau, acò adurrié "un suplemen d'amo e de coulour loucalo". Soun pantai s'endevèn vuei realita que la RTM vai aquéli prestacioun en prouvençau.

Bono nouvelo estènt s'ausissé pas soula-
men l'acènt prouvençau dins la voues de
l'anounciarello di message en francés dòu
biais estandard de ço que se fai à la SNCF.

Jan-Michèu Turc es bèn counsciènt de la
vido-vidanto en terraire marsihés :

"Marsihò es uno viilo-mounde ounte se
parlo mai de 150 lengo. Faire entèndre
lou prouvençau dins lou metrò, es faire
entèndre uno lengo en partage, dire qu'avèn
aqui plusiour culturo, rapela i Marsihés
coume i touristo nostre ancrage territòriau,
à la modo de Toulous que lou fai dins si
trasport emé l'ócitan".

Pèr acò, Jan-Michèu Turc paro la man à la RTM en asatant lis anòuncio de cada estacioun en prouvençau, mai encaro coume l'a fa saupre, Catarino Pila, la presidènto LR de la RTM, en se prepausant bountou-
samens de lou dire de sa propre voues. Uno plourido valènci pèr un counseié municipau dins la draio felibenco pèr mantène la lengo de Frederi Mistral dins la capitalo de la Prouvènço.

Lis anòuncio en prouvençau

Demai à pas crento d'avisa lou moun d'qu'aquele iniciativò: "Es un biais de baia de clau suplementari pèr comprene l'espaci dins quente vivèn, es tout franc dòu replé sus se-meme, es uno cunvidacioun is àtri lengo dòu moun d'qu'aquele iniciativò".

Segur, pèr d'uni es uno presènci simbolicò, ausi la lengo istourico que se parlo desem-
pièi de siècle dins la ciéuta massalioto ié sèmble estraordinari.

Mai pèr d'autri es la descuberto qu'aquele lengo es toujour aqui.

Coume es esta di pèr lou metrò de Toulous : "Uno picoto doso d'ócitan dins lou metrò

fai ges de mau e permet pèr lou mens de sensibilisa li Toulousen de tout age à l'eisitènci d'qu'aquele lengo que sa vouchacioun es pas de resta terrado entre li muraio d'escuro assouciacioun militanto".

De verai, la crido facho en lengo nostro dins li trasport en comun mostro qu'aquele lengo eisisto, qu'es toujour pouossible de la parla e de l'aprene.

Aquéli que soun ana à Toulous an vist que lis anòuncio soun en francés e en oc, soun noum es nota dins li vagoun, e es tambèn escri sus li paret dis estacioun, emé un dessin (eisèmple: uno auco pèr l'estacioun de la Pato d'Auco, o un esquirò pèr l'estacioun

Esquirò) quand davalan.
Auren la memo causo à Marsihò ?
E coume l'a councilu Jan-Michèu Turc : "Paris, touto viilo metropoulitano qu'es, aura jamai acò".

Aro, tranquilet, d'assetoun sus la banqueto dins nostre vagoun de metrò, sian avisa : "Estacioun que vèn, Lei Chartrous".

Poudrèn belèu davala sus lou quèi e s'es-
quiha vers la sourtido.

L'obro lauso lou mèstre, lou metrò parlo...
Tóuti li felibre e aparaiere de nostre prouvençau fan la capelado pèr lausenja l'iniciativò dòu mèstre Jan-Michèu Turc.

P. A.

Desfourma nosto istòri

Escipi sus nostre journau
es de modo e rèsto tou-
jour sènso responso...

Pajo 2

La canicula en Franço

À la rajo dòu soulèu, se
n'es adeja vist toumba de
calour pariero...

Pajo 3

Lou Papo Francés

Es pas lou proumié cop,
mai lou Papo sara à
Marsihò aquest mes...

Pajo 6